

յին կոռագարակթեան զեկը չեմք կընտր
հաւատալ եւ յանձնել. թող նա Պոռւսա
փախցի. մենք այ անոր առաջնորդութեա-
նէն կ'փախչիմք, եւ Սուրբ Ակնեցւոյ մէջ
անոր նուեց բնաւ չեմք կընար կ'ենալ, եւ
հրացեւ ցգերեղման Բարիթօղիմէս Կորիս-
կոպոսի պէս անշութիւն մը տապահութու-
թիւնը չեմք ընդունիմ, ոչ մեմք միայէ, այլ
եւ Սուրբ Ակնեցցին օրինեցն ու կրօնքը շատ-
իւսեան կ'զատապարակն այսպիսի կեզքիչ
մը, որ Քրիստոսի հօռք հոգուելու համար
իրեն յանձնուած զաւազանը՝ ասեազնե-
րը հարստանաքիրու. համար կ'գործածէ.
իրեն յանձնուած Քրիստոսի ովաբանելը
վոխանուկ յաւիսանական ԸՆԹարութեան
Հոգորին մէջ արթնութեամբ հավուելու,
անոնց կամին ու բուրզն իւր քմադու ծա-
ռայնցնելէն զամ զուռնք օտար թշնամեց
որս կ'ընդու, միայն թէ իւր քսակը պա-
րարի միրջապէս զգն ասկմք կամ զգն
լուսավանիմք, միոյն այսպիսի ազգակր
մասնիչ Էակէ մը իսպառ կ'իրո-
շիք եւ կ'ձրաժարիմք.

Ս. Հայրիկ և Առնեալուք Վահենա-
կազք, աճա այս է մեր խնդիրը զոր կո-
տորելով տօնող Պրասացի հասարակու-
թիւնը բանապարի մը ձեռքբերէն ոփափ ա-
զատէք, որով ոփափ Անոնք աշդաղար ա-
զօթոց գուն պարծառութեան Ա. Ակելեց-
չոյ և գանձ բառաջիւթեան Խոր-
շութեան Ազգին:

1871 Jan 1st 10
Platinum (177-1 + 400)

Digitized by Google

(Cyrillic text: Сърбия - 1103)

Երեք պատրիարքաց նահանջ մը ըստ
ուսուցած Երգագան պատրիարքի Վահի
Քաջազի համանառ պրուած պատրիար
քաւոր թէ Ամեն լեռան վրայ Հայոց
ուղաբն զերեզը նահանջ վերտրեթեազ
բոյոք թշնթեն հեան առնելով Յու-
նաց վանքը բարիհանի երթաւ այս
ինչ ժամանակ

մեր խառնոց վլսոս տու ու փշացնել
է մոքերնին անչուշու—

առանելու: Համ գտու առեւ քամակացիոսի Գաղղրից դ. Հիւպատոսն՝ զսիմ: Հայի Փաշային եւ Մինսիֆ էթենահին պետ: Զինի սալբորդան տեսակցութեան ըստ Նորին Ապեմալթինն: «Տամբրիք էթենափ, բնչպէս անցեալլ որ յատկազկու ինդրիցիք: թէ քանի որ սուրբ քաղաքու եմք, Սիօն Եւրան գրաց ձեր եւ Հատինաց մէջ եղած դերեցւանան վշտին ալ նայինք, եւ մէնք ձեր խորանաց զիմաներով խօսք

առաք ձեր լուրջ բարձր պատճեն է առաջ տուած էինք երկու կամ երեք տուոր ցիսոյ ըստ առջև։ ահա այսօր ձեզ ըստ առուեցաւ որ նոյն տեղի վերաբերեալ բարձր թղթերը առնեք գոյցը ահա Պ. Հիւաստոնն ու Հայ ներկայ է Լատինոց կողմէն, որեւել հաճեցր ձեր ձեր նոյն տեղեաց վերաբերեալ թղթերը հանել որ ահսնեք թէ ի՞նչ էն ու ձեր մէջը ծագած տնչամաս ըստ թեմու պատճառը ի՞նչ է ։

Հնդկաց թղթերդ շնչեի, բայտ.
Վրացան Պատրիարքն. Եւ Լուսինաց
Շեմ ալ մեր ունեցած սնհամաձայ-
նութեան պատճառը ուրիշ բան չէ.
Թիոյն մեր իրաւանց յաջլուակութիւ-
նըն է Լատինաց կողմէն, որում կը նրա-
զանուէ Տէրութեան կողմէն եղած
Վրացարաթիւնները, զար ոնցեալ օք-
մի ըստ միոնչ պատմեցի ձեր վասեաւ-
թեան, զար կրկնել աւելորդ կը հո-
գանեաւ.

և հայութ համար յրերիք ձեր ԲԵՐ
թերը, եւ պատճառը նշ, ըստ Նո-
րին վահանակիւնն, հապա ինչպէս
գատ պիտի վարեք, քանի որ ձեռքեր-
նիդ անոր վերաբերեալ թվինիր չու-
նիք. լսել է թէ դատարկիդ ովտի
կարանցնէք եւ մենք՝ ի դուր ովտի հոգ-
եմունք.

և Հարեւ շտեայք ըստ Արքունական
Պատրիարքը, երբէք թուզի շրմնեալ
հետագանելով ինքնինքը նայն տեղեաց
պարագաներով թեծացօք ջերմ թե ան-

— 6 —

ատեն մէջէն թորքէ - իւստ արքունի ճառ
նասլուղին կայ եղեր, որ օրինաւոր ճա-
նապարհ ըլլայլուն համար՝ իրենց գուշ-
ու այս իրադէն ձգուծ են որ զիւ ըստ
թեամէր երթան զան. Նա մանու անզ,
հնն ախտաեցի մէ ոլ կայ եղեր :
Խոյն տեղին ալ երթալու համար շնոր-
դերի զմունատան վրայ գուռ հզնըն
համարձակած են. ահա Լաւինաց բա-
նը առնեք են. հրմա դաքք ձեր կող-
մէն այս երեքք կառու ինազիբներուն վը-
րայօք ինչ որ ունիք գուք ոլ խռու-
ցեք: ~

և վաեմ Տեղորդը՝ ըստ Արքազնի
Պատրիարքը, Նախկին կը ուղին պա-
տասխանելով՝ կը ուեմ որ՝ նայն դերեւ գ-
լանուսունը Հայոց ազգին ուսուհական
իրաւունքն է, ոչ թէ միայն մեր՝ գե-
րեզմանառունք մերն է, այլ իրենց
այլ մերն գերեզմանառունն անզամ
ամբողջ Հայոց ազգինն է, եւ իրենք
Հայոց ազգին յափշտակած են, որոց
մէկ մասը՝ ի նշան բարեկամութեան
նուիրած են մեր Նախնիքները իրենց
մեռեալները թաղելու համար, երբ
տախուն իմիօնի լեռան վրաց տեղ չու-
նէն. իսկ մասցնայ մասը տակէ իրը
մէկ դար առաջ(1) բուռն զօրութեամք
դարձեալ յափշտակած են Հայունը
մեր սեփական տեղէն, զոր այժմ ձեր
Վաւանթիւնը եթէ տեսնելու ըլլոյ,
ունշուա պիտի բայք թէ նայն Հայու-
նաց լի երեղմանառունն ամբողջ Հոյոց
գերեզմանառունն մէկ կազն է. ուրե-
մին ի՞նչորդ առանց պատկանելու
լատինք մեր մասցնայ մասին համար
իլ համարձակին բաելու թէ նոյն սեպ-
հականութիւնը Հոյոց չելու

Ամեմ. Ապի գոտչայն ըստա. • Շառ
լու. որինի խնջո՞ւ համար ձեր թշոց-
ին երդ չերքիք որ՝ ձեր իրաւունքն իս-
կոյն յայտնուի, որավ անհնդ ոչ խօ-
սեցու առիթ չը մնար, և զուք ոչ իս-
պառ կողաստիք այսպիսի զինուցուո-
թենէ միւ—

և Տէր իմ՝ ըստ Սլրազան Պատրի-
արքը, ուսըբ Յակովիայ խնդիրը յուշ-
ած ատենը կը միշեք անծուշա որ աչ
թէ միայն թղթերը, այլ եւ մեծամեծ
հին եւ նոր հրայրականնքը անդամ
տեսնաւելի պինի՝ զարձեալ Զէր պատ-
ւական գլուխը ցաւցուցին, եւ իրենց
նո՛, նո՞ն երբէ զ մեղմացնել չու-
զեցին, ու ընթե ի՞նչ հարի կոյ ինձ ոյ-
սօր թուղթ բերելու եւ խօսելու եւ
աշխատելու իմ սեպհականաթիւնու ըր-
բութ ապացուցանելու համար։ Քանի
որ անոնք ու ըլքին իրաւունքը հանչ-
նալ չեն ու զեր, ու ընթե թող իրենք ա-
պացուցանեն։ Կոյն դերեց դմանատան
մեջ առաջա եմ ենան։

(1) 1771 թւնայի Թօզոս պատրիարքի
ժամանակ Կառինդի Աօլոս Գաղպին ողիս-
սպանին վնասներով առք եղած են բնու-
թագր իւլիս Հայոց ցերեկանաւունէն մաս-
մի, իրաւունք մէջ թիւրերով թէ անկէ իրը
12) տորի յաւաչ, այսինքն Գուշի 1655
թւուցն Ասորը Աթուուր մէկ փոխանորդը
ունեւ իրենց ծախուն է հարիւր յանու-
դուաթարի բայց այն ժամանակին կարօ-
ւութիւն չունենալուի չեն այրած այն
Յասին, և Ֆիւսկ, կըսէին, այն անզը կը
ուախճնեմք իրաւունք վաճառման և կը
թէստին Հայոց միաբանութիւնը ի բանու-
թեան կօրաւորին ստիպեալ սիրով յանձն
առեր է անդ մի տալու կատնաց իրենին
պերեց բանասին, արեւամենու կողմէն եւ

պարզութեան արևուտակ զոզուս Ե
ոչ անոնց պահանջած մասը, որ Հազոր թ
զաքացւոց սեփական վերեզգանային է, սակ
առ ամենայնին չեն կրցած բանութեամ
խել զայն մինչեւ 1774 տարին, որու
համայ Առաջի Հատուց - Ազու Մշհնէտ պա
շտից տեղին երած ըլլալով եւ ուռրի քա
զարս դալով. Լատինք կը զիմեն անոր ե
անոր չափաղանց ագսեհաթիւնը կազա
ռելով կը բաջողվն ուզած անցերեն ա
նոր ձեռաքը դրաւել. եւ թէպէտ Յօնաթէն
Պատրիարք բոլորած է Բ. Գուոր, բայ
նոր ըուցորը այս անդամուս նման լիք
եզաւ չէ իշտ սրբի բարեգուս Ա. 1775

ո վասեմ: Տեր, նոյն դերեղմանա-
սուն վերաբերեալ թղթերը կուզեք
մեզին, ի՞նչ՝ հորի դանոնք ցուցնել
քանի որ նոյն գերեզմանաւտան մէջ
գերեզմանաքարերուն ամեն մէկը մէկ
մէկ թուզի, մէկ մէկ հրաժարութիւն
մէկ մէկ կողմանապիր են, անզգայ
քարելն սնեցամ իրենց վրոյին հին և
նոր տապահագրերուն ինչնին կը վը-
կային թէ նոյն գերեզմանաւտուն ին խոչ
Հարոց սեպհականութիւնն է, իթէ Ֆը-
րանչիսկինազ այսպէս յայտ յանդե-
ման երիցած Հայոց ազգին արդու
իրաւունքը չտեսնեն, նոյն քաղցրը լե-
զուի ելլելով պիտի ազազակեն Ահա
անոնց այսպիս մնիրու վարժունքին
համար է, որ արժ ան չտեսայ այս խընդո-
րայ վերաբերեալ դըները հետո բերե-
լու, զիսեմ: Տեր, ազա թէ ոչ վկար-
ծեք որ Հայոց աղջը առանց օրինա-
ւոր կալուածազ ընը ունենալու տի-
րած է անօր, քանի իմբիւ—

Թաղիս Ա. Գէորգ Կենցեցոյ և
Երկիսա Վարժարանաց Հինութեան
մասնակցոց նուիրատուաց Ներփակեալ
է. ցուցակը պատռաշխան Ապահով-
միջոցաւ հրատարակենիդ կը խցնո-
րուի

Digitized by srujanika@gmail.com

Արքայի հրամագիրը կուտածին
պահապահ ուղի 1305 օդ է

- 9 -

Մ. Ալարդուն Թիւ տրոսեան Արագածը	3
Աներուդիչ Մանուկյան Գաղաղ	4
Մ. Պատիան Բարթամեան Սոկնիի	6
Կարապետ Դանիէլիս Զիչքըն	1/1
Խաչիկ Մ. Յովարեան Էջազը	1/1
Սահաբիկ Զինձրուհիան Պոկերիչ	4
Գրիգոր Հանլըմեան Թօսովիճը	3
Գեարու Զինեան	3
Մ. Յօվակիմ Անդրաքեան Պոկերիչ	5
Մ. Մկրտիչ Գ. Արևանեան	1
Յալակիմ Համբարձումեան Նալեը	2
Սամիկ Եղիանեան Սովորիչ	1
Արէցուն Խօրոսամենեան Վահառական	2
Կարապէտ Տ. Փիլիպուսեան Պոկերիչ	1
Անիհինան Գալուստեան Երկաթագործ	7/1
Գրիգոր Սրտովեան Այէմէնի	6
Միւսա Անհանեան Ցիկերչը	9
Մ. Սարգիս Աղարիկեան Անդրիա- նուալուսեցի Ռոկերիչ	3
Մարտիրոս և Ծովանենէս եղարք Քերէստէնուս Անկերիչ	6
Կարապէտ Արուճնէն	9
Լուսնիկ եւ Մ. Խուրիչն եղ- բարդ Գէորգենոր	24
Պետրոս Ելիուսենի	13
Մ. Սովուննէս Թերէիմանեան	3
Թօդոս Ելմանեան	9
Տէմիւս Գ. Ճէջայիւեան Ռոկերիչ	3
Յարութիւն Մանուկեան	4
» Բարեկեան	3
Ա. Մկրտիչ Երէպինը	3
Մ. Սարգիս և Մարտիրոս եղարք Մաղլըմեան	6
Կարապէտ Գափումանէս հա եղարք	3
» Եղարք	3
Մկրտիչ Նշանաւանեան	4
Սարգիս Գեարուեան	3
Տօնիկ Սահակեան Հայ Ըլուքը- ներուն Զավուշ	3
Աւագ Մկրտիչն ան Պատուքը	3
Յովինս Ա. Պարթեւեան Կառավարիչ	1
Գալուստ Անտոնեան Սովորիչ	3
Մ. Համբարձում Կոշկակար	3
Կարապէտ Գալիքան Երկաթագործ	3
Քերոսիմ և Աերովը եղարք Պա- լոսեան Գալիքան	1
Ֆէկի Գաջան	3
Մօմի Պալու Համբարձումը կտակէն	3/1

